

Jäänmurtajalla 05.09.2012

Kettujen jäänmurtajaan tutustuminen osui kauniille mutta vähän tuuliselle päivälle. Merelle emme toki lähteneet, joten tuulesta ei ollut haittaa. Pääsimme tutustumaan vanhaan, klassiseen Sisuun, joka rakennusvuosi on 1976. Oppaanamme oli perämies, jonka nimi ei ikävä kyllä tarttunut mukaan. Hän oli erittäin hyvä opas. Saimme kuulla uskomattomilta tuntuvia faktoja Sisun voimasta, nopeudesta ja ketterydestä sekä hauskoja tarinoita murtajien seikkailuista.

Ensiksi tutustuimme komentosilltaan, mikä oli varsin vaikuttava. Jo kipuaminen sinne kapeita mutta erittäin siistejä käytäviä ja portaita myöten vaati kuntoa. Kuulimme, että Sisussa on neljä potkuria, mikä tekee siitä erittäin vahvan ja tehokkaan, vain sisaralus Urho (1975) on yhtä tehokas. Dieselillä käyvä laiva tuottaa virtaa, mikä riittäisi hyvin Pietarsaaren energiaksi. Tosin se on tasavirtaa.

Komentosillalta laskeuduimme seitsemän (?) kerrosta alemmas konehuoneen ohjaamoon. Se oli vaikuttava mittareineen ja vipuineen. Uudemmissa jäänmurtajissa vastaava ohjaamo on paljon pienempi, koska kaikki on tietokoneohjattua. Sieltä laskeuduimme edelleen varsinaiseen konehuoneeseen, missä on viisi mahtavaa moottoria ja jokunen apumoottori. Avomerellä mennään yleensä kahdella moottorilla ja jäissä käytetään useampia. Pahassa jäätilanteessa pyörivät kaikki viisi. Sellaista jäätilannetta ei ole tullut eteen, ettei Sisu pärjäisi. Pahimmassa tapauksessa murtajaa voidaan keikuttaa erikoismoottorilla, mikä siirtää ison, painolastitankeissa olevan, 610 m³:n vesilastin laivan sisällä laidalta toiselle sekunneissa. Maksimikallistumaksi saadaan 13 astetta. Puolelta toiselle keikuttelemalla päästään irti vaikeistakin paikoista. Sisun kiihtyvyys on hurja: oman mittansa liikuttuaan murtajan vauhti voi olla 15 solmua. Maksiminopeus on 19 solmua.

Kuulimme, että miehistön vahvuus Sisussa on 21 henkeä, yllättävän pieni. Talvikauden rajun urakan jälkeen murtaja on aivan puhki, ja sen kunnostamiseen menee koko kesä ja alkusyksy.

Sisu on edelleen hyvissä voimissa, kymmenen vuoden välein tehdään isompi remonti, minkä jälkeen murtaja on kuin uusi.

Mielenkiintoisen retken päätteeksi nautimme vielä kahvit lisukkeineen. Muistoksi meille jaettiin Ari Turusen ja Petja Partasen kirja ”Raakaa voimaa – Suomalaisen jäänmurtamisen tarina”.

Retkelle osallistui parikymmentä henkeä. Ilmoittautuneita oli 28, mutta jotkut eivät ehtineetkään paikalle. Kiitos Leselle järjestelyistä!

En mene takuuseen kaikista muistinvarasta kirjoittamistani faktoista.

Teksti ja valokuvat Erkki Pohjanheimo.